

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2013/0102(NLE)

17.9.2013

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: kalanduskomisjon

Nõukogu otsuse eelnõu protokollis sõlmimise kohta, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Côte d'Ivoire'i Vabariigi vahelises partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus (2013–2018)
(08701/2013 – C7-0216/2013 – 2013/0102(NLE))

Arvamuse koostaja: Maurice Ponga

PA_Leg_Consent

LÜHISELGITUS

Côte d'Ivoire on väga madala inimarengu indeksiga arengumaa. 2013. aasta inimarengu indeksi kohaselt paigutati see riik 186 riigi seas 168. kohale.

Côte d'Ivoire väljus hiljuti suurest poliitilisest kriisist, mis kestis üle kümne aasta. Riik vajab täielikku ülesehitamist ning õigusriigi taastamisega kogu Côte d'Ivoire'is kaasneb palju probleeme, mis tulenevad raskest ja keerulisest rahvusliku leppimise protsessist.

EL toetab Côte d'Ivoire'i ja aitab riiki üles ehitada mitmete humanitaarabialaste sekkumiste kaudu koos „Partnerlusega demokraatiale ülemineku nimel” ja arenguprogrammidega (Euroopa Arengufond, arengukoostöö rahastamisvahend, IS, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend, aastatuhande arengueesmärkide algatus). 10. Euroopa Arengufondi (2008–2013) raames eraldati Côte d'Ivoire'ile rohkem kui 600 miljonit eurot ning toetati rahu ja hea valitsemistava kindlustamist, samuti sotsiaalse ühtekuuluvuse tagamiseks tehtud püüdlusi ja sotsiaalsete ning majanduslike taristute taastamist. Suurem osa rahvusvahelisest koostööst on uuesti taastatud ning see võimaldab kiirendada 2012. aasta märtsis algatatud riikliku arengukava rakendamist.

Majanduslikul tasandil läbib Côte d'Ivoire praegu majanduskasvu etappi, hoolimata keerulisest majanduslikust olukorrast, kus SKP elaniku kohta oli 2011. aastal 1300 eurot ja ligikaudu 50% elanikkonnast elab allpool vaesuspiiri. Riigi SKP kasvas 2012. aastal hinnanguliselt 8,6%. Keskpikas perspektiivis võimaldab riikliku arengukava (2012–2015) rakendamine viia riigi tõenäoliselt tagasi jätkusuutliku majanduskasvuni, kus 2013. ja 2014. aastal peaks olema majanduskasv vahemikus 8,9–9,8%.

Côte d'Ivoire'i majanduse alustala on põllumajandus, mis moodustab rohkem kui neljandiku riigi SKPst. See annab tööd keskmiselt 4 miljonile inimesele ehk kahele kolmandikule töötavast elanikkonnast. Riik kuulub maailma suurimate kakao, kohvi, kašupähklite ja palmiõli eksportijate hulka. Côte d'Ivoire kuulub ka nafta- ja gaasiriikide hulka. Samal ajal moodustab kalandussektor umbes 1% riigi SKPst ja Abidjani sadam on Lääne-Aafrika suurim sadam.

2007. aasta aprillis allkirjastatud ELi ja Côte d'Ivoire'i vaheline kalandusalane partnerlusleping asendab varasema, 1990. aastal sõlmitud lepingu. Selle protokollides on kindlaks määratud kalapüügi võimalused ja rahalised toetused.

Nimetatud uus protokoll hõlmab viieaastast ajavahemikku (1. juulist 2013 kuni 30. juunini 2018) ning pakub kalapüügi võimalusi 28 tuunikülmutusseinerile ja 10 triivõngejadaga kalalaevale. Selles uues protokollis sätestatud Euroopa Liidu rahaline toetus suurenes 680 000 euronit aastas ning see jaguneb järgmiselt:

- 422 500 eurot liidu laevade juurdepääsuks 6500 tonni suurusele viitetonnažile Côte d'Ivoire'i majandusvööndis;
- 257 500 eurot aastas kalandussektori arengu toetamiseks (rohkem kui 84%-line tõus

eelmise protokolliga võrreldes).

Lisaks nimetatud rahalisele toetusele maksavad laevaomanikud kindlasummalisi tasusid.

Raportöör märgib, et üldiselt andis eelmise protokolliga kohaldamine üsna rahuldavaid tulemusi, nagu seda on tõestanud ka järelhindamised:

- kalandusalase partnerluslepingu üldine sidusus nii liidu kui ka Côte d'Ivoire'i tasandil;
- hea valitsemistava põhimõtete järgimine;
- paljude töökohtade loomine. Kalandussektoris töötab otseselt või kaudselt umbes 20 000 inimest (eelkõige sadamasektoris ja kalatöötlemissektoris). Sellele lisandub sotsiaalne tugi, millest saavad kasu tehaste töölised (inimväärsed palgad, haiguskindlustus, pension, koolitamine, haridus jne);
- iga investeeritud euro kasvutulu on suurusjärgus 170%.

Kui teatavaid protokolliga klausleid, näiteks seire-, kontrolli- ja järelevalvesüsteemide või vaatelehtede pardale võtmisega seotud klausleid, ei suudeta täita õigusraamistiku, töökorras olevate seadmete ja inimressursside puudumise tõttu, siis tervikuna näitab protokoll üsna heal tasemel tõhusust.

Raportöör pöörab erilist tähelepanu järelhindamise järeldustele, milles rõhutatakse vajadust vältida abi tõhususe suurendamise eesmärgil rahalise toetusega ettevõtete tegevuse killustamist ning vajadust teha olulisi investeeringuid, et muuta Abidjani sadam tehnoloogiliselt ja rahastamise poolest kõige atraktiivsemaks sadamaks, mis tekitab vajaduse tagada, et nimetatud protokolliga raames eraldatavad rahalised vahendid oleksid kooskõlastatud 11. Euroopa Arengufondi ja muude abiprogrammide vahenditega.

Kuigi Côte d'Ivoire'i ga sõlmitud kalandusalast partnerluslepingut on kohaldatud poliitiliselt keerulises olukorras, on seda siiski tehtud rahuldavalt ning see on Côte d'Ivoire'i jätkusuutliku arengu protsessile märkimisväärselt kaasa aidanud. Côte d'Ivoire'i ülesehitamise kontekstis on oluline, et EL nimetatud riiki toetaks, ning see uus protokoll peaks tagama ELi osalemise kalandussektori ülesehitamises. Kuid selle protokolliga rakendamisel tuleb olla väga tähelepanelik ning vajaduse korral kasutada artikli 8 sätteid, nimelt protokolliga kohaldamise peatamist inimõiguste peamiste ja oluliste üksikasjade rikkumise korral.

Nendel põhjustel teeb raportöör ettepaneku, et Euroopa Parlament kiidaks uue protokolliga ratifitseerimise heaks.

Arengukomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek

anda nõusolek lepingu sõlmimiseks.

Arengukomisjon on seisukohal, et komisjon peaks protokolliga kohaldamisel võtma nõuetekohaselt arvesse järgmisi punkte:

- a) kutsus üles järgima mitmeaastase sektoripõhise programmi raames piiratud arvu eesmärke, et parandada sektoripõhise abi tõhusust;
- b) tuleb meelde, et võetavad meetmed peavad olema sidusad ja kooskõlastatud muude Euroopa arenguprogrammidest, eelkõige 11. Euroopa Arengufondist või ka AKV riikide Fish II programmist, ning Côte d'Ivoire'i piirkondlikest ja riiklikest programmidest rahastatud meetmetega; kutsus üles kaasama neid kooskõlastatud meetmeid Abidjani sadama taristu parandamiseks;
- c) kutsus komisjoni üles kaaluma lepingu artiklis 9 ette nähtud ühiskomitees lisaks uue protokolliga artikli 3 lõike 1 punktis b osutatud meetmetele selliste meetmete võtmist, mis aitavad tugevdada õigusraamistikku ja rahalisi ning tehnilisi vahendeid ja inimressursse seire-, kontrolli- ja järelevalvemeetmete jaoks, et vähendada ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki. Samuti kutsus komisjoni üles toetama Côte d'Ivoire'i püüdlusi, et soodustada mere kontrollimise alase piirkondliku koostöö vahendite kasutamist, eelkõige CPCO raames võetud meetmeid, sealhulgas tuunipüügi piirkondlike vaatlejate programmi rakendamist või piirkondliku kalandusalase järelevalvekeskuse loomist;
- d) nõuab valdkondliku eelarve kasutamist käsitlevate iga-aastaste aruannete saatmist Euroopa Parlamendile ja nõukogule, et soodustada läbipaistvust ja tagada, et nimetatud kalanduspoliitika toetamiseks mõeldud lisaelarvet kasutatakse tulemuslikult sellel eesmärgil.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	17.9.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 26 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Philippe Boulland, Enrique Guerrero Salom, Edvard Kožušník, Krzysztof Lisek, Isabella Lövin, Judith Sargentini
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Emma McClarkin, Jarosław Leszek Wałęsa, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska